

Raadsinformatiebrief

GEMEENTEBESTUUR

RIB nummer 2021 128
collegevergadering d.d. 28 september 2021
programma Centrumstad Venlo
portefeuillehouder M. Pollux

ons kenmerk 1731635
team RGWLEV
steller C.A. Nordhausen
doorkiesnummer +31 634129257
e-mail c.nordhausen@venlo.nl
datum 28 september 2021
bijlage(n) 1
datum verzonden

04 OKT 2021

Onderwerp

Uitkomsten quickscan culturele meerjarenvoorzieningen

Kennisnemen van

Op 23 maart 2021 (Rib nr. 31) bent u geïnformeerd over de uitvoering van een quickscan naar de culturele meerjarenvoorzieningen Filmtheater De Nieuwe Scène (DNS), Theater De Garage (TDG) en Keramiekcentrum Tiendschuur (KCT). Door middel van deze Raadsinformatiebrief informeren wij u graag over de uitkomsten van deze quickscan.

Achtergrond en aanleiding

1. Cultuurvisie

De cultuurvisie (vastgesteld in 2020) is gericht op integraal beleid met een grote waardering voor het cultureel vermogen van Venlo en een sterke, wederkerige relatie met alle gemeentelijke programma's. De culturele infrastructuur, met daarbij enerzijds een link naar monumenten en erfgoed en anderzijds een link naar evenementen is cruciaal voor het beoogde 'grootstedelijk karakter' en de 'regiofunctie' van de gemeente als centrumstad.

Het uitvoeren van een quickscan is in lijn met de beleidsvoornemens zoals opgenomen in de cultuurvisie, namelijk 'het bevorderen van samenwerking en optimalisatie van rollen door dit mee te nemen in presentatieafspraken en andere vormen van sturing tussen gemeente en verschillende partijen in het culturele en maatschappelijke veld'.

2. Toezegging naar aanleiding benchmark culturele basisvoorzieningen

Naar aanleiding van de uitkomsten van een benchmark naar drie Venlose culturele basisvoorzieningen (Theater De Maaspoort, Kunstencentrum en de Bibliotheek) is bij de vaststelling van de nieuwe cultuurvisie in mei 2020 een bestuurlijke toezegging gedaan om ook een benchmark uit te voeren voor de culturele meerjarenvoorzieningen (Filmtheater De Nieuwe Scène, Theater De Garage en Keramisch centrum Tiendschuur) om een beeld te krijgen van hun positie en hun impact op de samenleving in Venlo, in relatie tot het

vastgesteld gemeentelijk (cultuur)beleid. Vanwege het kleinschalige en unieke karakter van de betreffende instellingen is een quickscan uitgevoerd in plaats van een benchmark.

3. Toekomstbestendigheid

Er zijn zorgen over de toekomstbestendigheid van de culturele instellingen waarbij ruimtegebrek, te weinig financiële middelen en/of de kwetsbaarheid van de organisatie in personele zin als factoren worden genoemd. De uitkomsten van de quickscan geven inzicht in de uitdagingen en kansen voor de toekomst en bieden handvatten voor vervolgstappen.

Doelstelling quickscan

“Inzicht verkrijgen in de positie van de instelling binnen de culturele infrastructuur in de gemeente Venlo in relatie tot de eigen ambities, de ambities van de gemeente zoals verwoord in de cultuurvisie en de beschikbare subsidie. Op basis hiervan een beeld krijgen van de kansen en bedreigingen en hoe ingezet kan worden op een duurzame subsidierelatie en samenwerking met duidelijke verwachtingen en afspraken wederzijds. Het huidige subsidiebedrag is daarbij het uitgangspunt.”

Aanleiding

Op 6 mei 2021 is opdracht verstrekt aan een extern adviesbureau voor de uitvoering van de quickscan. Op 1 september 2021 is de definitieve rapportage opgeleverd. Door middel van deze Raadsinformatiebrief informeren wij u over de uitkomsten van de quickscan.

Kernboodschap

Hieronder vindt u de belangrijkste uitkomsten van de quickscan. De uitkomsten vormen goede ‘ingrediënten’ om het partnership tussen de culturele instellingen en de gemeente verder vorm te geven en in te zetten op een duurzame subsidierelatie met duidelijke afspraken wederzijds. Hiermee geven we invulling aan de beleidsvoornemens zoals deze zijn opgenomen onder speerpunt 11 (samenwerking culturele veld) en 12 (waardering cultureel veld) van de cultuurvisie. Het volledige rapport, inclusief conclusies en aanbevelingen per instelling, is opgenomen als bijlage.

Algemene conclusies

1. *De drie instellingen presteren, ondanks beperkte middelen, binnen de huidige opdracht, goed.*

Met name Filmtheater De Nieuwe Scène en Theater de Garage hebben een belangrijke functie voor het beoogde ‘grootstedelijk karakter’. Zij handelen al intrinsiek naar de uitgangspunten van de cultuurvisie en leggen actief verbinding met de (Venlose) maatschappij en andere domeinen. Voor Keramiekcentrum Tiendschuur (KCT) ligt dit net iets anders. KCT is een museum met een eigen identiteit, een eigen verhaal en een unieke collectie in een “niche” markt. Het museum is daarmee gericht op een specifiek (meer nationaal en internationaal dan regionaal) publiek. Tegelijkertijd heeft KCT een bijzondere relatie met Tegelen, vanwege het keramisch verleden.

2. *De continuïteit van de bedrijfsvoering van KCT, DNS en TDG is een aandachtspunt. Ook zijn er risico’s ten aanzien van de toekomstige financiële positie van de instellingen.*

Hoewel de financiële positie van de drie instellingen op dit moment 'voldoende' wordt bevonden zijn er risico's voor de continuïteit van de bedrijfsvoering. Met name de personele kwetsbaarheid, beperkte groeimogelijkheden en stijgingen in kosten kunnen bedreigingen vormen voor de (nabije) toekomst.

3. Onderscheid in de gemeentelijke cultuurvisie naar bouwstenen culturele infrastructuur doet niet volledig recht aan het belang van integraliteit in aanbod en infrastructuur.

De categorisering van de culturele instellingen zoals omschreven in de cultuurvisie wordt door de betrokken instellingen als onwenselijk ervaren. Er wordt gesproken over 'basisvoorziening', 'meerjarenvoorziening' en 'overige culturele voorziening'. Dit wekt de suggestie van ongelijkheid, hetgeen in de ogen van de instellingen verdere samenwerking in de weg staat. Daarbij suggereert de term 'meerjarenvoorziening' dat er meerjarenafspraken worden gemaakt met de betreffende instelling. Tot op heden is bij de behandeling van de cultuurvisie in mei 2020 ervoor gekozen om met deze meerjarenvoorzieningen een structurele subsidierelatie aan te gaan waarbij jaarlijks beschikt wordt. Eén van de aanbevelingen luidt om op basis van een goed onderbouwd meerjarenbeleidsplan meerjarenafspraken te maken met de betreffende culturele instellingen. Een deel van de kwetsbaarheid van de organisaties kan hiermee worden ondervangen: het biedt rust in bedrijfsvoering en geeft meer ruimte voor verdere doorontwikkeling, samenwerking en verbinding. Daarbij biedt het de gelegenheid om te komen tot een duurzaam partnership met heldere (subsidie)afspraken wederzijds. Op 28 september 2021 hebben wij besloten om voor TDG en DNS een meerjarige subsidieverstrekking voor te bereiden. Ook gaan we onderzoek doen naar een hernieuwde categorisering van de culturele instellingen.

Conclusies per culturele instelling

Theater De Garage

Theater De Garage (TDG) bevindt zich in de haarvaten van Venlo en is een constante 'pop-up – ondernemer' die weet in te spelen op kansen. De organisatie bij TDG is kwetsbaar maar krachtig. Het verdienmodel kan nog versterkt worden.

TDG heeft een sterke verbinding met het maatschappelijk veld, legt actief de verbinding met andere domeinen en bevindt zich in de 'haarvaten' van de Venlose samenleving. TDG weet met haar activiteiten door te dringen op wijk- en buurtniveau en richt zich daarmee niet alleen op grootstedelijke activiteiten, hetgeen aansluit bij de uitgangspunten van het gemeentelijk beleid. De onderzoeker noemt het een constante 'pop-up ondernemer' die inspeelt op kansen die zich voordoen.

Hoewel de organisatie kwetsbaar is (de organisatie draait op één betaalde kracht en veel vrijwilligers) leidt deze combinatie tot unieke (lokale) verbindingen, een grote maatschappelijke bijdrage en vernieuwing. Op dit moment zijn onderlinge vervangbaarheid en opvolging van de 'coördinator/programmeur' niet geborgd. Dit vormt een risico voor de continuïteit van de instelling. Ook kan het rendement op activiteiten nog worden verbeterd. Een belangrijke aanbeveling luidt: "zet het goede werk voort".

Filmtheater De Nieuwe Scène

De Nieuwe Scène (DNS) is een essentieel onderdeel van een stedelijke culturele infrastructuur. Met name het publieksbereik behoeft aandacht. De organisatorische kwetsbaarheid van de organisatie is deels ondervangen maar leidt wel tot financiële risico's.

DNS draagt samen met City Cinema Venlo zorg voor een compleet filmaanbod dat past bij de schaalgrootte van Venlo. DNS functioneert als eigentijds filmtheater door naast het aanbieden van een reguliere artistieke filmprogrammering intensief samen te werken met collega- culturele instellingen, met onderwijsinstellingen (educatief aanbod) en met (andere) maatschappelijke organisaties. Met name vanwege haar rol als mede-initiatiefnemer van LFF speelt DNS ook een regionale en provinciale rol van betekenis. De uitkomsten van de quickscan laten zien dat er mogelijkheden zijn voor het vergroten van het publieksbereik. Tegelijkertijd is deze groei beperkt op de huidige locatie en binnen de huidige huisvesting, zo stelt de onderzoeker. Het aangaan van maatschappelijke verbindingen zit in het DNA van DNS, echter resulteert dit nog onvoldoende in meer publieksbereik.

De uitbreiding van het personeelsbestand in 2020 komt de bedrijfsvoering en de kwetsbaarheid van DNS ten goede, echter legt dit een behoorlijke druk op de begroting vanaf 2022 en de vermogenspositie van DNS aangezien hier geen structurele financiële dekking voor is.

Keramikcentrum Tiendschuur

Keramikcentrum Tiendschuur (KCT) is een museum met een eigen identiteit, een eigen verhaal en een unieke collectie. Het ondernemerschap kan nog verder ontwikkeld worden en het bepalen van de richting van KCT voor middellange en lange termijn verdient aandacht.

De uitkomsten van de quickscan tonen dat KCT een andere positie heeft dan de andere twee instellingen. KCT richt zich op een "niche" markt en trekt vooral nationale en internationale bezoekers. Tegelijkertijd is KCT een uniek museum, heeft het een unieke collectie en een sterke binding met Tegelen, vanwege het keramisch verleden. Het ontbreekt KCT echter nog aan een duidelijke visie en het ondernemerschap kan nog worden verbeterd: wat voor museum wil men (voor Venlo) zijn en hoe sluit dit aan bij de beleidsdoelstellingen van de gemeente? Wij hebben, op basis van de aanbevelingen uit het onderzoek, op 28 september 2021, KCT aanbevolen om in afstemming met de gemeente een toekomstvisie op te stellen waarbij aansluiting wordt gezocht bij gemeentelijke ontwikkelingen en het gemeentelijk beleid.

We gaan de komende periode aan de slag om invulling en uitvoering te geven aan de aanbevelingen uit het rapport en maken, waar mogelijk, (meerjaren)afspraken hierover.

Communicatie

De uitkomsten zijn bestuurlijk uitvoerig besproken met de betreffende organisaties en worden door de instellingen onderschreven. De onderzoeksresultaten worden door de onderzoeker aan uw Raad gepresenteerd tijdens de themabijeenkomst op woensdag 13 oktober. De vertegenwoordigers van de betreffende instellingen zijn ook uitgenodigd voor deze bijeenkomst.

Vervolprocedure raad

De onderzoeksresultaten worden op 13 oktober 2021 aan uw Raad gepresenteerd waarbij u in de gelegenheid wordt gesteld om vragen te stellen over de uitkomsten.

Raadsinformatiebrief

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

de burgemeester

Antoin Scholten

Bijlagen

1.	Rapportage quickscan culturele meerjarenvorzieningen	1 september 2021
2.	..	..
3.	..	..
4.	..	..
5.	..	..